

REFERAT Psykiatri- og Handicapudvalget 2022-2025 d. 01-03-2023

Mødedato Onsdag d. 01. marts 2023 kl. 16:30

Mødested Carlshuse

Indholdsfortegnelse

Fremtidens boliger og liv på Kellersvej, asbestfund i bygning 8, tillægsbevilling.....	3
Afrapportering fra Psykiatri- og Handicapudvalgets studietur 2022.....	6
Årsberetning for magtanvendelser i 2022 på Psykiatri og Handicapudvalgets område, orientering....	8
Samarbejde med KLAPJob.....	11
Mundtlige meddelelser.....	13
Lukket:	14
Godkendelse.....	15

Punkt 1: Fremtidens boliger og liv på Kellersvej, asbestfund i bygning 8, tillægsbevilling

18-16-82.00.00-Ø00

Beslutning

Anbefalet.

Kommende behandlingsforløb

Økonomiudvalget 14.03.2023

Byrådet 22.03.2023

Sagsfremstilling

Resumé

I Boliv-projektet er alle boliger på Kellersvej nu færdiggjort og ibrugtaget. I dag udestår således kun renovering af bygning 8, bortkørsel af pavilloner samt de resterende landskabsarbejder. I forbindelse med genudbud for bygning 8 er det konstateret, at asbestpladerne i bygningens tag er gennemboret, og at der derfor er forekomst af asbestfibre i bygningens tagrum.

Denne sag forelægges med henblik på at opnå beslutning omkring den videre proces for færdiggørelse af bygning 8 samt for at opnå udvalgets godkendelse af tillæg til anlægsbevilling.

Sagen forelægges for Psykiatri- og Handicapudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet til godkendelse.

Bygningens brug

I bygning 8 etableres 11 botræningspladser (servicelovens § 107) målrettet borgere over 30 år med udviklingshæmning samt unge, som ikke forventes at ville profitere af at indgå i det ungemiljø, som Ungehuset tilbyder. Pladserne giver borgerne mulighed for en sammenhængende indsats mellem uddannelse/beskæftigelse og botræning. Endvidere indeholder bygningen et dagtilbud (serviceloven § 104), mens kælderen bruges til depot for Kellersvej 9 – 19.

Asbestsanering af bygning 8

Tagbelægningen på bygning 8 er monteret ovenpå et ældre asbestholdigt eternitskiffertag. Dersom asbesten er ubrudt eller loftrummet ikke tilgås, udgør asbesten ingen fare. Det viser sig imidlertid, at asbesten i bygning 8 er gennembrudt, og at der derfor er konstateret asbestfibre i bygningens tagrum.

Tilstedeværelsen af asbest udgør en sundhedsmæssig risiko, idet den forestående renovering af bygning 8 indebærer etablering af tekniske installationer i tagrummet. Endvidere skal installationerne efterfølgende tilgås i forbindelse med bygningens drift. Ønskes bygningen bibeholdt, anbefaler Forvaltningen derfor en asbestsanering af bygningens tagrum, alternativt en udskiftning af hele bygningens tag.

Forvaltningen har derfor i samarbejde med en bygherrerådgiver fra MOE undersøgt og prissat alternative løsningsforslag.

Overordnet set er der 3 løsningsmuligheder:

1. Ikke at gøre noget
2. At fjerne isoleringen og lade taget være uberørt
3. At fjerne isoleringen og etablere et nyt tag.

Ad. 1. Hvis man ikke gør noget, er det ikke muligt at foretage den planlagte renovering af bygningen inden for arbejdsmiljølovgivningen. Denne løsning ses derfor ikke som en reel mulighed.

Ad. 2. Hvis man nøjes med at fjerne isoleringen, vil man kunne gennemføre renoveringen, og det vil efterfølgende være nødvendigt at tage en række forbehold, når der skal foretages service mv. af ventilationsanlæg på loftet. Taget er skønnet at have 10-20 års restlevetid, og når det skal skiftes, vil det være nødvendigt at skifte isoleringen igen. Det anslås at koste 3,3 mio. kr. at fjerne isoleringen alene.

Ad. 3. Hvis man fjerner isoleringen og skifter taget, er al asbest væk, så renovering og efterfølgende drift kan foregå uden restriktioner i forhold til asbest. Der er to mulige tagbelægninger: bølgeeternit og tagpap. En løsning med udskiftning af isolering og etablering af et bølgeeternittag anslås at koste 9,8 mio. kr., mens løsningen med tagpap anslås at koste 11,1 mio. kr. Fordelen ved tagpap er, at det er en mere robust og driftssikker løsning, som samtidig arkitektonisk matcher de nybyggede bogrupper på Kellersvej.

Ejendomscenteret oplyser, at bygning 8 er en solid og tør bygning. Bygningen har en varm kælder, og der er ikke tegn på fugt i bygningen. Selvom bygningen har et noget højt energiforbrug, er det Ejendomscenterets vurdering, at bygningen, med udskiftning af tag og efterfølgende løbende vedligehold af den øvrige klimaskærm, er en værdifuld bygning i god stand.

Forvaltningen vurderer, at der er et behov for de funktioner, der rummes i bygning 8. Dagtilbuddet kan fastholdes, ligesom bygningens kælder fortsat kan bruges til opmagasinering. Endvidere vil de 11 pladser med eget bad og toilet som del af Kellersvejkomplekset kunne imødekomme en bredere målgruppe af borgere, herunder borgere med større støttebehov end Buddingecentret i dag kan danne rammerne for. På den baggrund fastholder forvaltningen behovet for at renovere bygning 8.

På baggrund af ovenstående anbefaler Forvaltningen scenarie 3 med tagpap, da denne løsning på lang sigt er den økonomisk mest fordelagtige, ligesom den sikrer det bedste arbejdsmiljø for de medarbejdere, der skal tilgå tagrummet.

Tidsplan

Igangsættes arbejderne, forventes bygning 8 at kunne ibrugtages i løbet af 2023.

Dersom arbejderne udskydes til senere, vil bygningens årlige omkostninger på ca. 1 mio. kr. stadig skulle betales. Endvidere vil de 6 genhusede beboere i Buddingecentrets opgangsfællesskab forsat afvente færdiggørelsen af bygning 8. På den baggrund anbefaler forvaltningen, at arbejderne igangsættes hurtigst muligt.

Finansiering

Forvaltningen anbefaler, at udgiften til en eventuel asbestsanering i første omgang finansieres af kommunens kasse og efterfølgende tilbagebetales over tilbuddets takster.

Social- og Sundhedsforvaltningen og Center for Politik, Styring og Udvikling indstiller,

1. at der gives tillæg til rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 11,1 mio. kr. i 2023 til asbestsanering og etablering af tag af tagpap, finansieret af kommunens kasse og efterfølgende over tilbuddets takster.

Punkt 2: Afrapportering fra Psykiatri- og Handicapudvalgets studietur 2022

22-114807-00.00.00-A00

Beslutning

Psykiatri- og Handicapudvalget besluttede at arbejde videre med de tre overordnede temaer med de øvrige faldne bemærkninger.

Sagsfremstilling

Resumé

Psykiatri- og Handicapudvalget var i november 2022 på studietur i det sydøstlige Sverige. Temaet for turen var mental sundhed og recovery. På turen besøgte udvalget Kommunal Utveckling i Jönköping, Psykiatrisk Center i Kalmar samt Nationalt Kompetencecenter Pårørende (NKA), der ligeledes ligger i Kalmar.

I denne sag præsenteres en afrapportering fra turen (Bilag 1), og der lægges op til en drøftelse af, hvilke tematikker fra besøgene i Sverige vi med fordel kan lade os inspirere af eller arbejde videre med i Gladsaxe Kommune.

Opsamling på studieturen

Temaet for studieturen var mental sundhed og recovery; et tema som ligger i naturlig forlængelse af den politiske aftale om en 10-års-plan for psykiatrien og mental sundhed, der blev vedtaget i september 2022, og som udgør en vigtig og aktuel debat i både Danmark og Sverige.

På turen stod det klart, at der er mange lighedspunkter mellem de to lande, bl.a. et paradigmeskift fra en psykiatri, som tidligere var præget af institutionalisering og hospitalisering, til et fokus på hverdagslivet med bl.a. langt mere støtte i eget hjem og inddragelse af civil- og lokalsamfundets ressourcer. Aktuelle problematikker som nedadgående mental trivsel blandt unge og stigning i diagnoser hos både børn og voksne går ligeledes igen i begge lande. Endelig ses recovery, eller på svensk återhämtning, som en grundværdi både i Danmark og Sverige.

Turen gav anledning til eftertanke og inspiration til vores egen praksis. Det er oplevelsen, at man i Sverige har etableret et tættere og mere systematisk samarbejde mellem region og kommuner, end det kendes fra psykiatrien i Danmark. Det sås bl.a. ved, at region og kommuner i tæt fællesskab var værter for besøgene i Jönköping og Kalmar, men også ved fælles fortællinger og fælles værdier, der gennemsyrede de forskellige præsentationer. Både region og kommuner var dog også åbne omkring, at en fælles kultur ikke opstår af sig selv, men er noget der skal arbejdes med løbende, og at det kræver tid og opmærksomhed fra ledere og medarbejdere. Konkret gav det sig til udtryk bl.a. ved at forstå arbejdet med en fælles kultur mellem region og kommuner som en del af kerneopgaven, og at give mulighed for at medarbejdere kunne bytte stillinger imellem region og kommuner (Kalmar).

En anden inspirationskilde var Jönköpings meget systematiske og højt prioriterede arbejde med peers, som er medarbejdere med egne erfaringer med psykisk sårbarhed. Her indgår fagprofessionelle medarbejdere og peers som ligeværdige partnere i alle indsatser på det psykosociale område. Der tales ikke længere om inddragelse af peers, men om egentlig samskabelse/co-production af indsatser og projekter.

Endelig gav besøget hos NKA, Nationalt Kompetencecenter Pårørende, inspiration til bl.a. viden- og erfaringsindsamling om støtte til pårørende, og til endnu mere systematisk samarbejde og partnerskaber med organisationer og foreninger i civilsamfundet. Nationale organisationer og foreninger i civilsamfundet har en større volumen end de enkelte kommuner. Det giver grundlag for at kunne specialisere sig i fx bestemte handicap eller diagnoser, og giver pårørende mulighed for at

møde andre i samme situation. Det var også tydeligt, at den svenske lovgivning har en indflydelse på det fokus, som pårørendearbejdet har i Sverige.

Inspiration til videre udvikling i Gladsaxe Kommune

På baggrund af opsamlingen på Psykiatri- og Handicapudvalgets studietur 2022 har Social- og Sundhedsforvaltningen identificeret tre overordnede temaer:

- Styrket arbejde med peers – herunder inddragelse og samarbejde
- Styrket samarbejde mellem kommune og regionspsykiatrien
- Styrket samarbejde og dialog med pårørende

På baggrund af studieturen, rapporten og de fremhævede temaer bedes udvalget drøfte og beslutte, om der er nogle af de fremhævede temaer eller andre fra turen, som Psykiatri- og Handicapudvalget ønsker, at der skal arbejdes videre med.

På baggrund af Psykiatri- og Handicapudvalgets beslutning, vil forvaltningen belyse muligheder for mere konkrete tiltag og udviklingspunkter. Forslagene fremlægges for Psykiatri- og Handicapudvalget på et efterfølgende udvalgsmøde.

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller,

1. at Psykiatri- og Handicapudvalget beslutter hvilke temaer fra studieturen, forvaltningen skal arbejde videre med.

Relateret behandling

Psykiatri- og Handicapudvalget, 02.03.2022, punkt 1

Psykiatri- og Handicapudvalget, 05.10.2022, punkt 1

Bilag

Bilag 1: Rapport fra studietur 8.-11. november 2022

Punkt 3: Årsberetning for magtanvendelser i 2022 på Psykiatri og Handicapudvalgets område, orientering

23-11-27.00.00-A26

Beslutning

Sagen blev forelagt til orientering.

Sagsfremstilling

Resumé

I henhold til lovgivningen skal kommunalbestyrelsen sikre, at der årligt udarbejdes en beretning om anvendelse af servicelovens bestemmelser om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overfor voksne i kommunens tilbud på det specialiserede område.

Årsberetningen for 2022 om anvendelse af magt efter servicelovens bestemmelser forelægges Psykiatri- og Handicapudvalget til orientering. Beretningen viser, at antallet af magtanvendelser er på samme niveau som i 2021.

Lovgivning om magtanvendelser

Servicelovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten bygger på det enkelte menneskes ret til selv at bestemme, uanset om et menneske har nedsat psykisk funktionsevne eller ikke. På det specialiserede område kan det i særlige tilfælde dog være nødvendigt at foretage indgreb i selvbestemmelsesretten over for borgerne. Det kan være i situationer, hvor borgeren kan udvise personfarlig adfærd eller i situationer, hvor borgeren ikke er i stand til at give et informeret samtykke til en handling, der skal sikre omsorg, værdighed og tryghed for borgeren. Disse indgreb er reguleret i magtanvendelsesreglerne i lov om social service. Formålet med lovgivningen på området er at begrænse magtanvendelse til det absolut nødvendige.

Magtanvendelse må, jf. lovteksten, alene benyttes "[...] for at sikre personens omsorg, værdighed og tryghed eller tilgodese hensynet til fællesskabet på bo- eller dagtilbuddet eller hensynet til andre..." (§ 124, stk. 2). Det er et krav, at situationen vil blive vurderet som omsorgssvigt, hvis der ikke gribes ind.

Tilbuddet kan foretage pludselige opstået indgreb i selvbestemmelsesretten ved for eksempel afværgelse af personskaade. Derudover kan tilbuddet søge om forhåndsgodkendelser til magtanvendelse, for eksempel efter servicelovens § 128, der omhandler bespænding med stofseler til kørestol (blød bespænding) for at undgå, at borgeren kommer til skade ved fald fra kørestol. Der kan også søges om godkendelse til anvendelse af forskellige velfærdsteknologiske løsninger eller om kortvarig fastholdelse i særlige hygiejnesituationer.

Det er ikke et lovkrav, at der skal søges om godkendelse på forhånd i ovenstående tilfælde, såfremt borgeren har demens, men der skal fortsat foretages registreringer og indberetninger til borgerens handlekommune.

Behandling af indberetninger om magtanvendelse

Når et tilbud foretager et indgreb eller ønsker at foretage et indgreb i selvbestemmelsesretten over for en borger, skal tilbuddet indberette eller ansøge om indgrebet skriftligt til borgerens handlekommune. Socialtilsyn Hovedstaden modtager kopi af alle indberetninger.

Alle indgreb vedrørende Gladsaxe-borgere behandles af Social- og Sundhedsforvaltningens fagkonsulent, uanset om Gladsaxe-borgerne er bosat i et tilbud, der er beliggende i Gladsaxe eller i en anden kommune. Der udarbejdes herefter en skriftlig afgørelse til borgeren.

Magtanvendelser i Gladsaxe Kommunes tilbud i 2022

Gladsaxe Kommunes tilbud til voksne indenfor det specialiserede område har i 2022 indberettet 22 pludseligt opstået magtanvendelser. 14 af disse er blevet vurderet som værende tilladte. 6 er endnu ikke afgjort af den enkelte borgers handlekommune. 2 er vurderet som værende ikke-tilladte.

De to situationer, der er afgjort som ikke-tilladte, omhandler at borgeren bliver ført væk eller fastholdt i forbindelse med, at borgeren har udvist frustration. I begge situationer er det vurderet, at hændelsen kunne have været undgået, hvis medarbejderne havde handlet anderledes. Det er i begge situationer vurderet, at der ikke er afprøvet tilstrækkeligt med andre muligheder, inden det blev besluttet at lave et indgreb i selvbestemmelsesretten.

Der er fulgt op på begge situationer, og det vurderes, at der er handlet korrekt på tilbuddet i den efterfølgende proces. Når et indgreb finder sted, er det lovpligtigt, at hændelsen drøftes i personalegruppen. Det vil sige, at det drøftes, om man kan handle anderledes i en lignende situation og dermed forsøge at forebygge magtanvendelse relateret til situationen. Dette uanset om hændelsen finder sted indenfor lovgivningen eller ikke. Der er i begge tilfælde sket en drøftelse efterfølgende.

De resterende indberettede magtanvendelser omhandler kortvarig fastholdelse i forbindelse med risiko for personskaade ved udadrettet adfærd.

Udover de pludseligt opståede magtanvendelser, er der til orientering i 2022 ansøgt om og bevilget 24 forhåndsgodkendelser. Gladsaxe kommune har truffet afgørelse i 16 af sagerne og de resterende er behandlet af anden handlekommune. Langt de fleste ansøgninger omhandler blød bespænding med hoftese for afværgelse af fald fra kørestol, samt et mindre antal ansøgninger om anvendelse af velfærdsteknologiske løsninger, som epilepsialarm samt dør- og sengesensor. Der henvises til bilag 1 for grafisk overblik over fordelingen.

Fordeling af sager med pludseligt opståede indgreb på tilbuddene i selvbestemmelsesretten i 2022

Antallet af indberettede pludseligt opståede magtanvendelser i 2022, ligger på helt samme niveau som sidste år, med 22 indberetninger i både 2021 og 2022. Der henvises til bilag 1 for overblik over fordelingen af magtanvendelsesindberetninger fordelt på tilbud.

Botilbuddet Kellersvej 6 tegner sig fortsat for størstedelen af de magtanvendelser, der finder sted på Gladsaxes tilbud. Tilbuddet udgør blandt andet hus 6C, hvor der er 1:1 personaledekning. Borgerne er alle mennesker med væsentlige kognitive funktionsnedsættelser, der er meget sensitive over for selv mindre forandringer, som f.eks. skift af medarbejdere, skift mellem aktiviteter og lignende. Medarbejderne arbejder kontinuerligt på dels at afhjælpe borgernes angst i disse overgange og forandringer, og dels på selv at reagere mindst muligt indgribende ved behov for eksempelvis kortvarig fastholdelse i borgernes hænder eller arm for afværgelse af personskaade. Til trods herfor er det svært at undgå, at borgerne indimellem reagerer impulsivt, uden at der er en for omgivelserne tydelig eller forudsigelig årsag. I disse tilfælde når medarbejderne ikke altid at forebygge en situation mod udadreagerende adfærd.

Håndtering og nedbringelse af magtanvendelser

År 2023 vil i lighed med de foregående år være præget af det store byggeri på Kellersvej, som dog ser mod sin ende. Byggestøj og forandringer kan give uro og skift, der kan gøre nogle beboere stressede og mere tilbøjelige til at reagere udad. Personalet i alle de berørte tilbud og huse har stort fokus på dette og arbejder på at gøre rammerne så rolige og forudsigelige som muligt for alle beboere.

Psykiatri- og Handicapafdelingen vil i 2023 fortsat have opmærksomhed på anvendelsen af magt i det pædagogiske arbejde, og have fokus på at nedbringe antallet af magtanvendelser til så lavt et niveau som muligt. Tilbuddene vil fortsætte de allerede iværksatte initiativer, blandt andet uddannelse af vejledere i voldsforebyggelse og nænsom nødværge, samt fagkonsulenternes understøttelse af det pædagogiske arbejde med at aflede og finde andre alternativer til brug af magt eller fastholdelse.

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Bilag

Bilag 1: PH Oversigt over antal magtindberetninger 2016-2022

Punkt 4: Samarbejde med KLAPJob

22-14-00.15.00-A00

Beslutning

Sagen blev forelagt til orientering.

Sagsfremstilling

Resumé

KLAPjob har kontaktet Gladsaxe Kommune med henblik på at indgå et strategisk samarbejde om at hjælpe førtidspensionister med kognitive handicap eller psykiske vanskeligheder i beskæftigelse. KLAPjob er en indsats under Landsforeningen LEV, som er en landsdækkende forening for mennesker med udviklingshæmning, pårørende og andre interesserede.

Social- og Sundhedsforvaltningen præsenterer i denne sag, hvad et strategisk samarbejde med KLAPjob indebærer for Gladsaxe Kommune, samt hvilke muligheder samarbejdet giver i forhold til at hjælpe førtidspensionister til at blive en del af arbejdsmarkedet.

Sagen forelægges til godkendelse i Beskæftigelses- og Integrationsudvalget 01.03.2023, punkt 1.

Sagen forelægges Psykiatri- og Handicapudvalget til orientering.

Om KLAPjob

Som førtidspensionist har man mulighed for at få et job – også kaldet et løntilskud for førtidspensionister – selvom man modtager en førtidspension. Det er ikke et krav, at man skal arbejde, når man er førtidspensionist, men det er et tilbud, man kan benytte sig af, hvis man er interesseret.

KLAPjob hjælper førtidspensionister med kognitive handicap eller psykiske vanskeligheder med at blive matchet med en række virksomheder, som KLAPjob har aftaler med, og som har gode erfaringer med at have borgere inden for målgruppen ansat. Den enkelte borger kan selv henvende sig til KLAPjob for at få hjælp, men jobcentret kan også henvise til KLAPjob, hvis borgeren ønsker det. En vigtig del af KLAPjobs arbejde er at styrke kommunikationen overfor borgere i målgruppen ved fx at gøre opmærksom på, at man ikke risikerer at miste sin førtidspension, hvis man får et KLAPjob.

Når en borger matches med en virksomhed, starter de med at være i en måneds ulønnet praktik i virksomheden. Praktikken skal sikre, at der er tale om et godt match og afklare, hvilke opgaver borgeren kan løse, og hvor mange timer om ugen, de kan arbejde. En borger, der ansættes i et KLAPjob, får cirka 50 kroner i timen afhængig af kvalifikationer og funktionsniveau.

KLAPjob har pt. et strategisk samarbejde med 48 kommuner i landet.

Indgåelse af et strategisk samarbejde med KLAPjob

Gladsaxe Kommune har allerede et godt samarbejde med KLAPjob hos Beskæftigelse, Aktivitet og Samvær på Kellersvej til borgere, der ikke er inden for målgruppen for beskyttet beskæftigelse (jf. § 103 i serviceloven). Erfaringerne viser, at det at være en del af en arbejdsplads – også med få timer om ugen – giver noget at stå op til og hjælper til, at man bliver en del af et fagligt og socialt fællesskab med kolleger. Borgerne deltager med det, de kan ud fra deres egne forudsætninger og livsbetingelser, og alle har noget værdifuldt at bidrage med.

Forvaltningen vurderer, at indgåelsen af et strategisk samarbejde med KLAPjob vil forankre det eksisterende samarbejde mere bredt på tværs af social-handicap- og beskæftigelsesområdet i kommunen, og dermed understøtte at endnu flere borgere inden for målgruppen får viden om deres mulighed for at komme i job. Samarbejdet understøtter desuden Gladsaxe Kommunes strategiske fokus på at styrke mulighederne for beskæftigelse for borgere med handicap eller psykiske vanskeligheder (jf. bl.a. Psykiatri- og Handicappolitik 2023-2026).

Konkret indebærer indgåelsen af et strategisk samarbejde med KLAPjob, at der laves en strategisk aftale mellem KLAPjob og Gladsaxe Kommune samt udarbejdes en pjece om KLAPjob med forord af udvalgsformand i Beskæftigelses- og Integrationsudvalget. Borgere vil fx kunne finde pjecen i caféerne på Kellersvej og Carlshuse og på Jobcentret, og den vil også blive formidlet til borgerne via kommunens forskellige kommunikationskanaler. Det strategiske samarbejde indebærer desuden, at KLAPjob mødes med de involverede afdelingsledere i forvaltningen og eventuelt Handicaprådet for at udbrede kendskabet til KLAPjob. KLAPjob deltager også på teammøder, hvor de informerer om den hjælp KLAPjob kan tilbyde borgerne inden for målgruppen og klæder medarbejderne på til at vejlede borgerne.

Økonomi

Som kommune er der ingen udgifter forbundet med at indgå et strategisk samarbejde med KLAPjob. Samarbejdet med KLAPjob er en opgave, der kan integreres i det daglige arbejde, der allerede foregår i driften.

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Relateret behandling

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget, 01.03.2023, punkt 1.

Punkt 5: Mundtlige meddelelser

21-30-00.22.04-P35

Meddelelse

Ingen.

Punkt 6: Lukket:

21-30-00.22.04-P35

Punkt 7: Godkendelse

21-30-00.22.04-P35

Beslutning

Godkendt.